

השפה מקדימה אותי

ארבעה שירים

מאנגלית: ריקי טראום

דיאן די פרימה, ילידת 1934, היא משוררת אמריקנית, מן הבולטות והחשובות בדור הביט של שנות החמישים והשישים. שירתה המהפכנית התאפיינה, בין היתר, בשפה ישירה ובדיבור גלוי־לב על אירועים פוליטיים, מעמדות חברתיים, מיניות ומאבק נשי ואישי. זו שירה שביקשה "לחיות מחוץ לדף" ולתעד את התהוותה ועיצובה של תנועת הנגד האמריקנית בשנים קריטיות של מהפכות פוליטיות, חברתיות ופואטיות. בשנים שלאחר מלחמת העולם השנייה, די פרימה לא רק התנסתה בשבירת קונוונציות פואטיות ובמבע אנטי־בורגני, אלא גם עיצבה וניסחה שפה פואטית שפעמה בקצב הג'אז, וסימנה את הרחוב והמקום שבהם חייתה כמרחב רבגוני ודמוקרטי. השירה של די פרימה שוזרת את המאבק הפמיניסטי והפוליטי בפרויקט המְּנִי עמוק ונרחב, ומחוזות רחוקים וזרים מקבלים בה קול ומרחב. אלן גינזברג תיאר את די פרימה כגיבורה פואטית ש"כתיבתה, המושפעת מן הבודיהיזם, היא מופת למודוסים אימג'יסטיים, פוליטיים ומיסטיים." השירים הכלולים במבחר הנוכחי לקוחים מקובץ שיריה שראה אור ב־2014, בהוצאת סיטי לייטס, סן־פרנסיסקו.

ר"ט

בלשנות

לְאֵן שְׂאֵלָה
הַשְּׁפָה מְקַדֶּמָה אוֹתִי
כְּמוֹ מְאָהֵב הַמְּפֹלֵס לִי דֶרֶךְ
כְּמוֹ אִימְפֶּרְיָה שְׂאִין לִי בְּהַ מְפֹלֵט.

לְקִנְיוֹנִים הַצָּרִים כְּתַב צִיּוּרִים
מְעַט מְעַל פְּנֵי הַמַּיִם
וְהַמַּיִם, גַּם הֵם, אֵינָם שׁוֹקֵטִים.

מעשה השפה משאיר סימנים על הכוכבים.
הוא ממלא את החלל הרוגש ברבואי אספקלריות ועירות
המשקפות הנועה פנימית.

במקום שבו כף רגלי דורכת נשמע רחש
מעברי הניבים, צורות קדומות
ומלים, כמו נהר מגנטי רחב ידים
העובר דרך עמקים שכוחים, מעל פסגות העולם.

לאשת לוט אין

שם. אם הביטה לאחור
או לא

זו לא השאלה. אלא
מי היא היתה – איך
נראתה? (לפני
שהסתובבה – אם באמת הסתובבה – והפכה
לנציב מלח) כיצד

הוא קבל את פניה כששבה
מן השדות?

הייקו מלחמה: לבנון

יולי 2006

קריאת שירה

אַרְבַּע קולות אַרְבַּע

תְּקוּפוֹת אַרְבַּע

שׁוּר(וֹת)

שׁוּרֹת

תְּלִיּוֹת

קוֹנְטְרָפּוֹנִיקָט

בְּחֵלֶל הַחֵדֶר

יוֹצְאוֹת מְרֻשָּׁת

הַתּוֹדָעָה.

בְּגֵ'אז בְּשִׁירָה

יֵשׁ לְהַקְדִּים

בְּזַעֲרוֹת

פְּעִימָה

אַחֲרֵת

אַתֶּם רַק מְסַמְּנִים אֶת הַזְּמַן

[סיטי לייטס, אחד במאי, 2010]

אֶפְלוּ שְׁעָה

מִתִּיתָרֵת לְאֵטָה:

בְּזֶרְחָן כֹּה לְבָן –

אֲדוּנֵי הַיָּם!

זוֹ צוּר עוֹלָה כָּאֵן בְּאֵשׁ

הַנֶּמֶל הַהוּא

אַל תִּשְׁאַל לָמָּה

חֲלוּמוֹתֵי הֵם סִיּוֹט

שְׁאַל רַק אִם הֵם לֹא